

CZU 786.8(072)

**PREDAREA ACORDEONULUI ÎN CONTEXTUL PROVOCĂRILOR
ARTEI INTERPRETATIVE CONTEMPORANE**

Corin CIOBU, *asistent universitar,
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte,
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*

Abstract: *The instrument teacher is one of the most comprehensive pedagogical specialties. The discipline of Instrumental Interpretation (accordion) plays a significant role in the development of musical skills. The study of the musical instrument (accordion) by students / pupils of the musical/ art schools*

constitutes an important way of valuing the musical-artistic potential, the individualized development of the capacities and the formation of the students musical culture as part of its, spiritual culture.

Keywords: *accordion performance, musicalart, student's performing competences, interpretive techniques.*

*„...Este incorect să ai dispreț față de tehnică.
Eu nu sunt tehnocrat, însă recunosc că în bătaia pentru adaptare,
tehnica este universal utilă. Dar asta nu înseamnă că tehnica poartă în ea
dimensiunea infinitului...”*

Petre Tuțea

Spiritul unei epoci se formează din interacțiunea aspirațiilor noilor generații cu cei care au reușit în activitatea lor să găsească un mod de a se exprima, venind parcă în întâmpinarea celor dintâi. Personalitățile lor aflate pe valul succesului exprimă „idei-soluții” așteptate, aflate în stadiul de a-și formula un profil sau a-și profila o formă. E greu de precizat cine deține primordialitatea impasului. Este important să reținem că pentru a înțelege ce se petrece în lumea în care trăim e necesar de identificat care sunt liniile de forță care mișcă lumea.

Lumea interpretativă progresează neconținut. Fiecare compozitor este fiul unui compozitor înaintaș, oricât de temerare sunt ideile lui de la maturitate. [4]

Trăim într-o epocă a tehnologiilor, a inovării, de aceea cunoașterea instrumentului muzical, acordeonul, în zilele noastre nu este un lucru atât de ușor, deoarece în timp acest instrument a avut o ascensiune și o dezvoltare enormă.

Se dezvoltă totul: știința, cultura, arta etc. La fel și interpretarea la acordeon este cu totul alta decât exista în sec. al XX-lea.

Disciplina *Interpretare instrumentală (acordeon)* ocupă un rol important în dezvoltarea competențelor muzicale. Studiarea instrumentului muzical (acordeon) de către studenții/ elevii școlilor de muzică/ artă constituie un mijloc important de valorificare a potențialului muzical-artistic, dezvoltarea individualizată a capacităților și formarea culturii muzicale atât a studenților, cât și a elevilor ca parte componentă a culturii lor spirituale.

Disciplina practică de Specialitate vine să aprofundeze competențele muzicale ale studentului/ elevului, bazate pe totalitatea de cunoștințe, abilități practice specifice domeniului muzical-artistic și atitudini antrenate, care, la rândul său, reprezintă baza culturii muzicale a studentului/elevului. Această disciplină dezvoltă, în special, capacitățile de generalizare a experienței instrumentale, asimilarea unui repertoriu muzical-interpretativ vast, propus în conținuturile curriculare. De asemenea, disciplina contribuie la dezvoltarea gustului estetic, capacitatea de apreciere valorică a creațiilor muzicale studiate și interpretate.

Tot ce este legat de muzică, inclusiv calea didactică de însușire a ei, trebuie să poarte pecetea specificului muzicii. Calea tradițională, general-pedagogică, aplicată „fidel” duce, după cum demonstrează practica, la eșec – studenții/copiii studiază ani în șir muzica, dar rămân insensibili față de ea. Muzica este un mare fenomen al lumii, implantată profund în conștiința ei, în structura ei psihică. Să nu fi fost muzica, cu marea sa forță de acțiune și transformare a omului, omul ar fi fost altul. La această concluzie trebuie să ajungă, într-un final, studenții/copiii. Procesul predării acordeonului la studenți/elevi prin potențialul său bogat, are un rol decisiv în formarea lor.

Astăzi vorbim despre tehnici, mai bine zis despre tehnici de interpretare. Și desigur ne punem întrebarea „Ce înseamnă aceasta?”.

Dicționarul Explicativ al limbii române oferă următoarea explicație [12]:

„Tehnică – totalitate procedeele unei arte sau meserii. [13]

În cercetarea sa de doctorat Tatiana Noia afirma că arta interpretării muzical-instrumentale semnifică, în primul rând, tehnică și interpretare, separate și corelate în diferite grade până la dezi-deratul: tehnică interpretative stilistică [14].

În viziunea autoarei în cauză, „Profesorul – personalitate, unicat, confruntat cu multitudinea profilurilor psihofizice ale elevilor – personalități, unicate, își va forma în decursul carierei didactice un stil profesional propriu. Totuși, munca sa este bine să fie coordonată de principii și metode competente și eficiente, adevărate coloane de susținere, solide, drepte, ferme, pe care să se înalțe multiple arhitecturi maleabile, cinetice, variabile, care sunt elevii. Dintre acestea, principiul material-

spiritual/ tehnică-interpretare este unul din cele mai importante, prin permanența valențelor sale didactice.”

După convingerea noastră, care este, totodată, confirmată de o vastă experiență practică, element esențial al artei instrumentale, rămâne a fi tehnica de interpretare, fapt demonstrat de mulți pedagogi, muzicieni instrumentiști ca Gorka Hermosa sau contemporanii noștri Sergiu Mîrzac, Deonise Chiroșca, Petre Neamțu etc. [2], [10].

E de remarcat viziunea Tatiane Noia cu referire la formarea deprinderilor tehnice corecte care este baza cântatului la instrument, iar tehnica este doar un mijloc pentru realizarea unui scop muzical; nici tehnica în sine, mecanic perfectă – pură sonor, nici interpretarea singură, excesivă, caricaturizantă – impură sonor, nu dau naștere valorilor artistice.

Esențial este ca pe toată durata studiilor să fie menținută relația justă între cele două laturi ale procesului instrumental, corespunzător momentului din evoluția instrumentistului. În stadiul inițial al abordării instrumentului, accentul cade pe tehnică /material sonor/, iar deprinderile tehnico-interpretative sunt corelate cu informațiile teoretico-stilistice dobândite pe parcursul studiilor (teorie, armonie, forme, istoria muzicii, etc.); deprinderile tehnico-interpretative sunt corelate cu experiența auditivă acumulată prin audierea concertelor, recitalurilor, imprimărilor; deprinderile tehnico-interpretative sunt corelate cu experiența scenică acumulată (camerală, solistică, orchestrală), din momentul abordării repertoriului raportate la acuratețea materialului sonor al tehnicii care rămâne o necesitate, devenind un factor definitoriu al stilului interpretative individual.

Profesorul de instrument este una din cele mai complexe profesii pedagogice. Pedagogul-muzician trebuie să posede un complex întreg de cunoștințe, priceperi și deprinderi din diferite domenii: pedagogie, psihologie, fiziologie, filozofie, muzicologie, literatură, istorie etc. [5], [6]

Pedagogia modernă de predare a acordeonului afirmă că mînuirea diverselor tehnici de interpretare la acordeon (*poziția în timpul interpretării, mînuirea burdufului, respirația, emisia sunetului, frazarea, dinamica* etc.) sunt primordiale în contextul cunoașterii unei creații, dar mai ales în momentul interpretării acesteia.

Un exemplu de utilizare a tehnicii mînuirii burdufului: [5]

Exerciții cu Burduful (Bellow Shake)

N26 $\text{♩} = 60$

N30 $\text{♩} = 100$

Exerciții cu burduful (Ricochet)

N35 $\text{♩} = 60$

N37 $\text{♩} = 100$

Sistemul de învățământ universitar de instruire a profesorului de muzică se axează pe *competențe*. Așadar, *obiectivele generale*, referitoare la *pregătirea instrumentală* a profesorului de muzică, integrează o sumă de *cunoștințe, capacități, atitudini* din diferite domenii care sunt reflectate în **curriculumul la disciplina Instrument muzical**:

- cunoașterea noțiunilor de gen, stil, curent muzical-pianistic;
- cunoașterea și identificarea formelor muzicale;
- cunoașterea noțiunilor de sintaxă muzicală, limbaj muzical;
- cunoașterea (și reproducerea în proces de lucru) a principiilor metodico-instructive, întru determinarea imaginii muzicale a pieselor interpretate;
- cunoașterea și identificarea repertoriului didactico-instructiv conform tematicii curriculare din învățământul general și a școlii de muzică pentru copii;

- demonstrarea anumitor nivele de interpretare instrumentală;
- formarea repertoriului interpretativ prin însușirea/interpretarea lucrărilor variate după gen, stil, curent etc.;
- dezvoltarea capacităților practice de interpretare instrumentală a muzicii;
- formarea capacităților și deprinderilor de percepere/creare a imaginii muzicale;
- analiza, din punct de vedere estetic-muzicologic, a conținutului mesajului muzical al lucrării interpretate;
- formarea gândirii muzical-interpretative proprii în baza analizei interpretative a discursului muzical în lucrările din diferite epoci, de stiluri, forme, genuri;
- posedarea capacități de interpretare autentică a mesajului/imaginii muzicale;
- demonstrarea anumitor nivele de interpretare în ansamblu (în ansamblu, acompaniament);
- interpretarea lucrărilor muzicale în fața publicului la un nivel înalt artistic, profesionist;
- realizarea cercetării științifice în cadrul problematicii psihopedagogiei muzicale;
- conștientizarea importanței interpretării instrumentale „pe viu” [9].

Fenomenul muzical interpretativ și creator este astăzi foarte divers, cu nenumărate tendințe, uneori contradictorii. Marile personalități ale acestui secol, prin experiența și talentul lor, pot reda o imagine mai corectă asupra esențialității unui gest creator, gândurile lor pot schimba uneori soarta muzicienilor [4, 5].

Considerăm că tehnicile de interpretare la acordeon vor permite studenților/elevilor să-și îmbogățească, dezvolte abilitățile interpretative, și anume: mânăuirea burdufului, cunoașterea diferitor scări muzicale, arpegii, acorduri etc., care, cu siguranță, oferă studenților/ elevilor posibilitatea de a-și forma o gândire muzicală.

În concluzie remarcăm că arta muzicală rămâne a fi unul din cele mai complexe fenomene ale lumii.

Pedagogia muzicală contemporană consideră că elevul poate să se dezvolte muzical prin intermediul multor activități: audiția muzicii, studierea disciplinelor muzicologice, istorico-teoretice. Totuși experiența demonstrează că interpretarea nemijlocită la instrument (îndeosebi la acordeon) și operarea practică cu materialul muzical, cunoașterea diverselor abilități de interpretare tehnice la acordeon îi oferă studentului/ elevului o cunoaștere / dezvoltare mai amplă și mai profundă a muzicii. Cert e că tehnicile de interpretare la acordeon permit nu numai dezvoltarea tehnică, dar și dezvoltarea gândirii muzicale atât la studenți, cât și la elevii din domeniul muzical pedagogic.

Bibliografie:

1. BABII, Vladimir. *Studiul de organologie*. Chișinău: [s.n] (Tipogr. "Elena-V.I" SRL).- 2012. 262 p.
2. CHIROȘCA, Dionisie. NEAMȚU, Petre. *Metodă de acordeon*. Chișinău: Hyperion, 1992. 284 p.
3. GAGIM, Ion. *Dicționar de muzică*. Chișinău: Ed. Știința, 2008. 220 p.
4. HASNAȘ, Irina, RĂDOI, Corina. *Întâlniri magice*. București: Tipografia „Monitorul Oficial” R.A, 2007. 160 p.
5. HERMOSA, Gorka. Cuaderno de Técnica para Acordeón: Enseñanzas Elementales de Música. web.2010. 55 p.
6. HERMOSA, Gorka. *Tangosopgy*. Album of Pieces for Standord Bass Accordion. Santander: Ed. Nubero, 2012. 61 p.
7. RODRÍGUEZ, José Luis Lorenzo. MÉTODO FÁCIL DE ACORDEÓN. Sistema para acordeón piano y bajos estándar. <https://www.amazon.es/M%C3%A9todo-f%C3%A1cil-acorde%C3%B3n-Segunda-parte/dp/8482894803>
8. MARCOS, Tito. Método de acordeón. <https://www.free-scores.com/download-sheet-music.php?pdf=40697>
9. TETELEA, Margarita., GRANEȚKAIA, Lilia, GRUBLEAC, Olga. 2007, CURRICULUM la disciplina Instrument muzical(pian), cu titlu de manuscris, Bălți, 32 p.
10. БРАУДЮ, И. Об органной и клавирной музыки. Москва: Музыка,1976. 215 p.
11. Web. Dicționar Wikipedia. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Dic%C8%9Bionar>
12. Sursă Web <https://ro.wikipedia.org/wiki/Tehnic%C4%83>
13. Sursă Web <https://dexonline.ro/definitie/%0Btehn-ic%C4%83>
14. Sursa Web <https://ru.scribd.com/doc/98617522/Tehnica-interpretativ-a1>